

Závislost na internetu a sociálních sítích

Internet and Social Network Addiction



Autor: Ludvík Peikert

Vedoucí práce: doc. PhDr. Dana Dobrovská CSc.

Akademický rok: 2021/2022



Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na chování a aktivity studentů v prostoru sociálních sítí. Předložený text je rozdělený na dvě hlavní části, teoretickou a empirickou, ve kterých jsou zahrnuty další podkapitoly související s tématem. Teoretická část práce je zpracována formou rešerše, v níž jsou uvedeny nejdůležitější odborné poznatky k tématu. Empirická část prezentuje výsledky výzkumné sondy kvantitativní povahy, v níž byl využit standardizovaný Chenův dotazník. Výzkumné téma bylo analyzováno na základě získaných dat od studentů střední odborné školy v Plzeňském kraji.

Abstract

The bachelor thesis focuses mainly on students' behaviour and activity in the social networking space. Scientific sources are used to understand the issue of behaviour in social networking sites. The bachelor thesis is structured into two main parts, the theoretical and empirical part in which are included additional sub-sections related to the topic of internet addiction or netholism. The theoretical part of the thesis is formulated in the form of a research paper, in which individual issues related to the use of the internet are discussed. The empirical part presents results of a questionnaire survey and a summary of findings based on a standardized Chen survey completed by students of the secondary technical school in Pilsen region.

Klíčová slova

Závislost, netolismus, studenti, Chenův dotazník, internet, sociální sítě, prevence závislosti

Key words

Addiction, netholism, students, Chen's standardized questionnaire, internet, social media, addiction prevention

Úvod

Problémové užívání internetu nebo závislost na internetu je charakterizována jako nadměrné zaujetí nebo chování týkající se užívání internetu, jež významně ovlivňuje volnočasové aktivity především u dětí a dospívajících jedinců. Jedinci závislí na internetu tráví většinu času na počítači, izolují se od rodiny a přátel, zajímají se více o internet než o běžný život. U adolescentů s problematickým užíváním internetu se častěji objevují potíže při zvládnání školních a domácích povinností a projevuje se u nich současně zhoršená kvalita mezilidských vztahů.

Závislost na internetu může být také chápána jako „potřeba utéct sám před sebou“, což může např. vysvětlovat nadměrné hraní internetových her. Někteří psychologové považují tuto poruchu za součást impulzivní poruchy a/nebo obsedantně kompulzivní poruchy (Rohr, 2015). Závislost na internetu je zahrnuta do pojmu závislostní chování, protože v sobě nese prvky nadměrného užívání i přes své nepříznivé následky, stažení se ze sociálních kontaktů a vznik tolerance, což jsou prvky typické pro zneužívání návykových látek. Používání internetu může vést k různým následkům a závislost je jen jedním z těch, o kterých se dá uvažovat. Důvody, proč zrovna „závislost“, byly dva. Prvním je fakt, že je to pojem nadužívaný, byť ne vždy korektně konceptualizovaný. Dalším důvodem je, že behaviorální závislost si pomalu, ale jistě razí cestu v oficiální diagnostice (Blinka a kol., 2015).

Závěr

Počítače a internet jsou jedním ze základních rysů moderní společnosti a ovlivňují stále větší část našich životů. Počítačová, resp. internetová gramotnost se také stala významným faktorem úspěšnosti. Využití internetu se neustále vyvíjí a pro stále větší počet jednotlivců se stává důležitým komunikačním prostředkem. Lidé v prostředí internetu nevyhledávají pouze informace, ale čím dál častěji navazují prostřednictvím internetu interpersonální vztahy. Tyto charakteristiky internetového prostředí tak zvyšují pravděpodobnost rozšíření závislosti na tomto médiu.

Závislost na internetu je převážně psychického rázu, což je řadou odborníků považováno za obtížněji zvládnutelný problém než závislost fyzická. Zajímalo mě proto, zda a do jaké míry propadají oslovení studenti střední odborné školy technického zaměření závislosti na internetu, potažmo jaký vliv mají technologie na jejich sociální vztahy.

Seznam použité literatury

BLINKA, Lukáš. *Online závislosti: jednání jako droga?: online hry, sex a sociální sítě : diagnostika závislosti na internetu : prevence a léčba*. Praha: Grada, 2015. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-5311-9.

RÖHR, Heinz-Peter. *Závislost: jak jí porozumět a jak ji překonat*. Přeložil Petr BABKA. Praha: Portál, 2015. Spektrum (Portál). ISBN 978-80-262-0927-0.